

Sandra Jõgeva näitus “Nimeta”

avatud Tam Galeriis 7.- 27.aprill

Sandra Jõgeva uus näitus “Nimeta” kujutab kunstniku sõpru ja tuttavaid nende kõige tavalisemas või iseloomulikumas keskkonnas, enamjaolt kodus, mõnikord tööl, autos või metsas. Need on perepildid – nagu näha ka formaadist – väikesed fotod, mis on liimitud moodsalt paksu klaasi külge, et tekiks pisut ruumilise pildi efekt. Enamik neist inimestest on üksinda: mõned on arvutiga, mõned koera-kassiga ja vaid üksikutel on inimkaaslased, needki enamasti sõbrad-sugulased mitte elukaaslased, pruudid või peigmehe.

Sandra Jõgeva lavastatud fotodelt näeme üksildust, üksildusega toimetulemist ja ebakonventsionaalseid peremudeleid. Bravuurne noor naine veel bravuursema geimehega, aoseksuaalne noormees, kes ei näikse end oma kehas kuigi hästi tundvat, vanem üksik mees koeraga hästi hoitud kodus, teine samasugune autos, õed köögis jne. Ühiskonnas on aastaid käinud debatt samasooliste paaride kooselu õiguslikust reguleerimisest, mille vastu esitatakse argument, et “Eesti pole selleks veel valmis” ja kiputakse rõhutama erisooliste paaride olulisust riigi püsimiseks: heteropaar – Eesti jätkusuutlikkuse tagaja. Kuid nende diskussioonide varju on jäänud teised peremudelid, st üksikud inimesed, kes tavaliselt pigem otsivad kaaslast kui et ei otsi. Isegi kui kunstnik on valinud modellideks palju vaeseid inimesi, mõjub üksilduse hõng rusuvalt igas kodus, kus üksindus muutub väljakannatamatuks.

Kunstnik ei kutsu selle näituse vaatajat kellegile kaasa tundma ega enda üksilduse üle reflekteerima, need fotod ei paku tuge kellelegi, need ei paljasta ühtegi suurt tõde. See-eest tuletavad need pildid Sandra Jõgeva loomingule omase robustsete kuid üpris paikapidavaid järeldusi pakkuva asisusega meelde, et ka asjad, millest ei räägita, on tegelikult olemas. Vaesus on olemas, prügihunnikus elavad inimesed on olemas ja me

teame neid poetidena. Üksikud inimesed on olemas ja ka neil on inimväärikus, mida tasub meeles pidada ja arvesse võtta rääkides või millestki muust.

Koostas:

Rebeka Põldsam